

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XIII. Dexteritas & industria Confessarij in permouendis pœnitentibus
ad perfectionem omnium virtutum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT XIII.

DEXTERITAS ET INDVSTRIA CONFESSARII
in permouendis Pœnitentibus ad perfectionem o-
mnium virtutum.

POST QUAM CONFESSARIVS PRIMAE SVI MY-
NERIS parti satisfecit, quæ consistit in euellendis, de-
struendis, disperdendis, ac dissipandis vitijs: conuer-
tere se debet ad secundam partem, ad edificandas: scilicet
& plantandas virtutes. Nō quod tempora ipsa, aut ex-
ercitia omnino diuidamus: cum in totius vitæ decursu
superfit semper aliquid euellendum, & mortifican-
dam: nec possint euelli vitia, nisi virtutes plantentur: & virtutis impe-
dimētis sublatis, ædificetur turris perfectionis. In initijs autem maior po-
nitur cura, & conatus in euellendo, quam plantando; sicut postea maius
studium ponitur in plantando, quam in euellendo: cum dirigitur intētio
& desiderium ad profectum & perfectionem in virtutibus, ad proprium
pœnitentis statum spectantibus. Quare prudens Confessarius non dese-
rens medici officium, debet etiam Magistri ac Ducis munus subire.

ET primum studere debet benè agnoscere bonas propensiones, quas
Deus eis est largitus, quorum ipse curam gerit; & spiritum, quo suis in-
spirationibus eos ducere incipit; vt ipse coniungat se cum Dei spiritu, &
cum bona illa Pœnitentis propensione: procurando eam fouere ac perficere
in bono, ad quod tendit: semper enim est solidus ac diuturnus, quod
cum maiori sit animi propensione. Et inspirationes Diuinas, ait Sanctus
Dionysius, esse dulces stimulos, qui faciunt suauiter portari iugum diui-
næ legis. Opus tamen est magno lumine, industriaque ad discernendos
proprij spiritus impetus, ac Diuini impulsus, ne malus spiritus foueatur
quali sit bonus: aut boni spiritus suffocetur impulsus, quasi esset mali.
Quoniam autem Sacramentum Confessionis fons est horum bonorum
impulsuum, ac multorum feruentium desideriorum; expedit, vt Confes-
sarius benè illos agnoscat, vt ipse pœnitentem animet, & extimulet,
ad progrediendum in eo, quod Deus inchoauit.

AD hoc multum conferent aliqua documenta, quæ Saluator noster in
quadam parabola tetigit, dicens: *a Sic est regnum Dei quæ: madmodum si homo
iaciat sementem in terram & dormiat, & exurgat nocte & die, & semen ger-
minet, & increseat dū nescit ille: vltro enim terra fructificat: primū herbam, deinde*

I
De Diuin.
Nomin. c. 10

2
a Marci 4-
26.

spicam deinde plenum frumentum in spica. Et cum produxerit fructus, statim metit falcem, quoniam venit messis.

QV I S autem est homo hic, nisi I E S V S Christus Dominus noster verus Deus & homo: qui bonarum suarum inspirationum sementem iacit in terrenum peccatorum cor. Quem in finem aliorum hominum operâ, Prælatorum scilicet, Prædicatorum, & Confessariorum vitæ per quos eos alloquitur, vt conuertat; & postquam conuersi erunt per se alloquendo, vt eos perficiat. Cogitet itaq; Confessarius seipsum tanquam hominum aliquem seminantem in pœnitente bonum semen verbi Dei vt fructum adferat. sementis sunt omnes bonæ rationes, quas illi proponit, exhortans eum ad perfectam vitæ mutationem, & ad feruorem in obsequio diuino: & amplectenda salubria consilia, quæ ipsi proponunt circa res, quas in eum finem præstare debet. Iacta tamen semente, sperare debet fructum, non ab industria propriâ, sed ab ipsâ semente quæ est Dei ac diuinæ eius prouidentie: à cuius occulto auxilio sæpè euenit, vt ipso dormiente, aut vigilante quidem sed alijs negotijs attendente, huius quasi immemor *semen germinet, & crescat dum nescit ille.* Et in cogitante semen euanuisse, prodeat ingens messis. Hoc autem esse debet motuum ingentis solatij operarijs Euangelicis: laborantibus quidem sed laborum suorum fructum non cernentibus: siquidem fieri potest, vt fructus sit ingens; quem tamen ipsi non cernant. Et hoc ipsum memorare etiam eos debet, vt non cessent seminare, siue concionando siue aliâ bona consilia ijs præbendo, qui ipsis sunt commisi. Siquidem ignotum ipsis est: ex quo ipsorum verbo Deus accipiet occasionem, operum perficiendi: Ac propterea dixit Ecclesiastes: *b Mane semina semen tuum, & vespere ne cesset manus tua, quia nescis quid magis oriatur, hoc aut illud & si vtrumque simul, melius erit.*

b Eccl. 11. 1.

3

NEC TAMEN propterea dicere volumus: seminantem non debere adhibere omnem suam diligentiam circa terram, in qua sementem suam seminavit, colendo illam, sarriendo; iuuando faceret eos, qui ipsius curæ sunt commisi: vt proficiant, & crescant in virtutibus: ita vt ipse hæc faciat debita cū moderacione, subiiciendo se diuinæ prouidentie: Quod insinuat parabola; cum dicit: seminantem dormire exurgere, quia nec semper dormit, & negligit eos; nec semper vigilat, quæ assiduit; eos vrgens, & calcat eis addens: sed interdum exhibet se quasi dormientem, sinens eos laborare iuxta propriam inclinationem: interdum tamen vigilat, eosque extimat, ne deficiant aut torpeant in diuino seruitio.

Et similiter non omnia mala, quæ vidit, reprehendit: ne illis nimis

grauis

gravis fiat, & intolerabilis; nec omnia dissimulat, ne sit negligens aut ignavus in munere suo: sed aliquid dissimulat, quasi ignarus; & aliquid reprehendit: vt advertant ipsum vigilare. Et similiter, nec omne quod bonum est, laudat ne vanæ gloriæ præbeat occasionem; nec tamen totum contemnit: ne incidant in pusillanimitatem; sed aliquid laudat, vt animum addat; & aliquid spernit, vt humiliet. Et hunc in modum semētis fructificat, augeturque nocte & die in prosperis, & in aduersis; in reprehensione ac dissimulatione; in laudatione ac contemptu.

NE autem Confessarius valde zelosus nimium festinet, vrgeatque penitentem, volens vt volatu vno ad culmen ascendat Sanctitatis, ait parabola: *vltrò terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde frumentum plenum in spica.* Terra scilicet, quæ bonam sementem verbi Dei accepit, virtute cœlestis auxilij sponte, & absque violentia fructum profert; non totum simul, sed per gradus quosdam. Primum (vt ait S. Gregorius) profert herbam tenerarum virtutum, gradui Tyronum accommodatarum; postea prodit culmus rectus: quia operibus præstantioribus corroboratur, fitque solidior ac firmior; postea prodit spica cum operibus proficientium proprijs: denique provenit spica plena granis, qua profertur opera pleniora, & præstantiora, quæ sunt perfectorum propria.

Quare prudens Magister sensim docere debet exercitia perfectionis per gradus suos, à minoribus ad maiores ascendendo in materia omnium virtutum, iuxta capacitatem vniuscuiusque: initium sumendo à facillioribus & vtilioribus: qualia sunt, examen conscientie semper ad vesperam; lectio alicuius pij libri quotidiana, cui etiam modus aliquis meditationis addatur, donec absque huiusmodi subsidio possit aliquo tempore mentalem orationem habere; orare beatissimæ virginis coronam ordine mysteriorum, quo præscribuntur; Sacrum Missæ quotidie audire, & assuescere aliquibus orationibus iaculatorijs; inter reliqua bona opera vnumquodque horum, quia breui tempore durat, facilius peragitur; & omnia per interualla quotidie coniungendo, obtinetur calor deuotionis, vt spiritus feruor sit diuturnior: sicut qui tempore hyemis frequenter accedit ad ignem: apud quem etsi breui tempore quoties accedit, persistat: tamen quasi semper erit calidus.

PRÆTEREA Confessarius reddere debet suos Pœnitentes compotes cuiusdam voti ac desiderij quod merito habere debent; illi simile, quod S. Iob habebat, cum diceret: *c. Quis mihi tribuat auditorem, vt*

deside-

4

Lib. 22.
Mor. c. 14.
Homil.
15. in.
Ezechiel.

5

c. Iob. 35.

desiderium meum audiat omnipotens, & librum scribat ipse qui iudicat, ut in humero meo portem illum, & circumdem illum quasi coronam mihi? per singulos gradus meos pronuntiabo illum, & quasi principi offeram eum. Adiuutor huius debet Confessarius, per quem Deus implet feruentium penitentium desideria. Cumque idem sit iudex, qui in Sacramento Tribunali eos iudicat: expedito illo iudicio per sententiam absolutionis. scribere ipse debet librum, in quo ratio vitæ in posterum ducendæ scribatur, dirigentur præscribens occupationes, & exercitia pietatis, ac Religionis pro singulis diebus, pro singulis septimanis, & singulis mensibus. Quem librum accipere debet feruens penitens, & super humeros suos ponere, amplectens quicquid in eo continetur & opere exequens; reputare etiam eundem debet quasi coronam, magnique facere; & pugnare contra omnes, qui ipsum impedire conantur; & per singulos gradus suos illum pronuntiare dirigendo scilicet per ea quæ in eo continentur, gressus suos, affectusque omnia opera: ascendendo per gradus virtutum: & hæc omnia offerre principi cælesti. ad cuius gloriam dirigere debet quicquid fecerit. Et ipse princeps supremus liberalis erit in hisce obsequijs remunerandus. Ita & ipsi Confessario præmium reddet, qui librum illum confecit: tamquam zelo studuit eos adiuuare, qui ipsius curæ erant commissi. Qui enim Christo Domino merit messem animarum: sibi ipsi meret coronam magnæ gloriæ in perpetuas æternitates.

6
dColof. 1, 28

DENIQUE Confessarius persuadere sibi debet: vltimum sui officium esse, præstare erga sibi commissos quod dixit Apostolus, de dante omnem hominem in omni sapientia: vt exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu: dando operam vt omnem perfectionem quam Christus Dominus docet, & suis fidelibus commendat, consequatur iuxta vocationem & statum vniuscuiusque, seruando regulas ac documenta tradita in 1. Tomo de Perfect. præcipue tract. 2. c. 6. & sequentibus. Et ipse Confessarius potest eisdem iuuari, vt rectè suum munus exequatur: cū autem Perfecti sint in diuersis statibus constituti, in quibus aspirare possunt ad perfectionem: nõ parum eos iuuerit nosse, quæ de singulis statibus diximus: vt proprium cuiusque perfectione eis proponant, & media indicent ad eam obtinendam.

(:)